

**CICLUL *I HATE MUSIC!* PENTRU VOCE ȘI PIAN
DE LEONARD BERNSTEIN: REPERE INTERPRETATIVE**

THE CICLE *I HATE MUSIC!* FOR VOICE AND PIANO
BY LEONARD BERNSTEIN: PERFORMING LANDMARKS

CRISTINA MOROI¹²³

doctorandă,
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice

<https://orcid.org/0009-0005-8144-1450>

CZU 784.3:781.68

DOI <https://doi.org/10.55383/iadc2026.91>

Articolul dat este dedicat tratării interpretative a ciclului „I Hate Music!” pentru voce și pian de Leonard Bernstein. Sunt analizate trei versiuni care aparțin sopranelor din Statele Unite ale Americii – Barbara Bonney, Harolyn Blackwell și Barbara Streisand. Bazându-se pe metoda de analiză comparativă, se fac concluziile privind interacțiunea a două abordări interpretative de bază: prima constă în aderarea la tradițiile liedului din epoca romantismului, manifestat în versiunea sopranei Barbara Bonney. O altă tendință, provenită din tradițiile specific americane de interpretare a muzicii jazz, pop, a genului de musical, se manifestă în versiunea Barbarei Streisand, iar versiunea lui Harolyn Blackwell îmbină elemente ale ambelor abordări. Aceste direcții interpretative se justifică prin specificul stilului componistic al lui L. Bernstein, care îmbină atât tradițiile culturii muzicale academice cât și ale celei non-academice.

Cuvinte-cheie: ciclu vocal, interpretare, canto, Leonard Bernstein

This article is devoted to an interpretive analysis of Leonard Bernstein’s song cycle “I Hate Music!” for voice and piano. It examines three versions performed by the American sopranos – Barbara Bonney, Harolyn Blackwell, and Barbara Streisand. Using a comparative analysis method, the author

¹²³ E-mail: cmoroi88@gmail.com

draws the conclusions regarding the interaction of two basic interpretive approaches: the first consists of adherence to the traditions of the Romantic-era lied, as manifested in the version of soprano Barbara Bonney. Another trend, stemming from specifically American traditions of interpreting jazz, pop, and pieces in the genre of musical is evident in Barbara Streisand's version, while Harolyn Blackwell's version combines elements of both approaches. These interpretive directions are justified by the specifics of L. Bernstein's compositional style, which combines both academic and non-academic musical traditions.

Keywords: song cycle, interpretation, singing, Leonard Bernstein

Introducere

I Hate Music: A Cycle of Five Kid Songs este un ciclu vocal pentru soprană și pian, compus de compozitorul american Leonard Bernstein în 1942. Titlul lucrării provine de la exclamațiile frecvente ale artistei Edys Merrill, vecina compozitorului, când aceasta era exasperată de sunetul constant al pianului lui L. Bernstein. Menționăm în paranteze, că ciclul este dedicat ei [1]. Ciclul vocal este constituit din cinci miniaturi vocale: *I Hate Music!/My Name is Barbara/Jupiter Has Seven Moons/A Big Indian and A Little Indian/I'm a Person Too*. Această colecție de miniaturi vocal-camerale explorează teme precum detestarea muzicii, monotonia, visurile și jocurile. Plină de umor și viziune infantilă, creația vizată se deosebește printr-o melodicitate aparte, prin ritmuri sincopate specifice limbajului muzical al lui Leonard Bernstein. Compozitorul reflectă un dialog între inocența reală și cea pretențioasă, marcată de simplitate aparentă și complexitate armonică, devenind o bijuterie a repertoriului de lieduri.

Dacă privim acest ciclu vocal din punct de vedere al auditoriului căruia îi este adresată lucrarea, depistăm echilibrul între inocență și sofisticare, ce permite adresarea unui public eterogen: atât copiilor cât și adulților. Fiecare dintre cele cinci cântece are un caracter personalizat și distinct. Astfel, *Dream with Me* este o invitație la vis, cu un lirism dulceag, dar cu o notă subtilă de ironie. Partea a doua, *I Hate Music*, este *liedul* unde copilul își exprimă exasperarea, dar muzica, deși aparent simplă, aduce complexitatea armonică a limbajului lui Bernstein. *Jupiter Has Seven Moons* este plină de imaginație despre planeta Jupiter, unde Bernstein se joacă cu ritmuri și accente. Partea a patra, *A Big Indian and A Little Indian*, reprezintă o ghicitoare de copii, plină de umor, în timp ce partea finală a ciclului, *I'm a Person Too*, reprezintă o autoafirmare a fetei, plină de curaj și amuzament. Așadar, sub aspect ideatic, ciclul în cauză este oglinda copilăriei, redată cu inteligență și umor – trăsături tipice lui L. Bernstein.

Interpretele ciclului vocal *I Hate Music*: Barbara Bonney, Harolyn Blackwell și Barbara Streisand

Pentru realizarea unei analize comparative am ales interpretarea ciclului vocal *I Hate Music!* a compozitorului din Statele Unite ale Americii, Leonard Bernstein, de către trei soprane

americane: Barbara Bonney, Harolyn Blackwell și Barbara Streisand. Vom prezenta succint toate trei interprete.

Barbara Bonney (a.n. 1956) este o renumită soprană lirică americană, născută în Montclair, New Jersey, SUA. Și-a început educația muzicală studiind pianul și violoncelul, înainte de a se orienta spre canto, la *Mozarteum*. Fiind considerată una dintre cele mai importante artiste lirice ale generației sale, cunoscută pentru interpretările sale în operele lui W.A. Mozart (Susanna din opera *Nunta lui Figaro*, Pamina din *Flautul Fermecat*) și Richard Strauss (Sophie din opera *Der Rosenkavalier*), dar și ca o excelentă interpretă de *lieder*, a cântat la toate teatrele de operă mari din lume, inclusiv *Metropolitan Opera*, *Covent Garden* și *La Scala*.

În afară de aceasta, cântăreața are o discografie vastă cu peste 100 de înregistrări dedicate *lieder*ilor. Actualmente este profesoară de canto la Universitatea *Mozarteum* din Salzburg, Austria, mentorând noi generații de cântăreți, fiind și profesoară invitată la *Royal Academy of Music* din Londra. Continuă să susțină recitaluri și masterclass-uri la nivel internațional. Maniera interpretativă a sopranei Barbara Bonney se deosebește printr-un rafinament liric și claritate stilistică.

Harolyn Blackwell (n. 1955) este una dintre cele mai respectate soprane de coloratură, cunoscută în special pentru interpretarea muzicii americane din secolul XX. A studiat la Indiana University și *Manhattan School of Music*. A debutat la *New York City Opera*, a cântat la Carnegie Hall.

Vocalista poate fi considerată una dintre interpretele care au înțeles cel mai profund stilul lui L. Bernstein. Soprana Harolyn Blackwell a interpretat frecvent ciclul *I Hate Music*, iar înregistrările acesteia sunt deseori folosite ca material didactic. Înregistrările importante ale interpretei includ: *Harolyn Blackwell Sings Bernstein*, *Harolyn Blackwell Sings American Songs* (Vol. 1&2) ș.a. Deși a cântat Mozart, Strauss și repertoriu de operă clasică, H. Blackwell a devenit cu adevărat emblematică prin interpretarea lucrărilor cameral-vocale ale compozitorilor americani Leonard Bernstein, George Gershwin și Aaron Copland.

Abordarea lui Harolyn Blackwell se remarcă prin respect strict pentru partitură, dicție excepțională, planul interpretativ bine construit, fără caricatură, echilibru între copilărie și inteligența matură. Interpretarea sopranei îmbină o tehnică vocală desăvârșită cu expresivitatea teatrală. Fiind o vocalistă cu capacități teatrale inedite, Harolyn Blackwell, interpretează, totodată, cu strictețe toate indicațiile și remarcile compozitorului.

Barbara Streisand (n. 1942) – cântăreață, actriță, regizoare și producătoare americană legendară, una dintre cele mai de succes femei din istoria *showbiz*-ului. Fiind câștigătoare a premiilor *Oscar*, *Grammy*, *Emmy* și *Globul de Aur*, a devenit celebră datorită vocii sale unice,

rolurilor din musicaluri (*Funny Girl*) și hiturilor precum *Woman in Love*. A vândut peste 150 de milioane de discuri în întreaga lume, ceea ce o face una dintre cele mai bine vândute artiste. Este singura artistă ale cărei albume au ocupat primul loc în topul *Billboard 200* timp de șase decenii consecutiv (în perioada anilor 1960 până în 2010). Cântăreața a înregistrat *I Hate Music* în 1963, în cadrul *The Barbara Streisand Album*. Barbara Streisand – cântăreață de muzică pop și interpretă a genului de *musical*, este faimoasă prin capacitățile sale artistice extraordinare atât vocale cât și cele actricești.

Analiza comparativă a trei versiuni interpretative

Barbara Bonney practică un stil liric vocal de cameră modern, propunând o interpretare intimă, transparentă și extrem de rafinată, cu accentul pus pe detaliile textului poetic-muzical cu paleta de nuanțe dinamice – bogată și variată. Vocea ei are un timbru luminos, ușor, un control foarte fin al dinamicii cu aplicarea nuanței *pianissimo* foarte expresiv.

Tratarea ciclului este mai puțin dramatică, cu mai multă sensibilitate și finețe vocală, cu crearea unei atmosfere aparte în cadrul fiecărei miniaturi. În ceea ce privește relația „poezie-muzică”, merită de apreciat o dicție impecabilă, un respect deosebit față de cuvântul rostit și cântat, și precizia ritmică uimitoare. Umorul, care se conține în textul ciclului și în muzica acestuia, se redă sugerat, nu demonstrativ. Sub aspect stilistic, Barbara Bonney scoate în evidență specificul cameral al ciclului: cântăreața se bazează pe un stil de interpretare apropiat impresionismului muzical, fără contraste strălucitoare, cu o voce foarte blândă, un sunet moale cu articulație perfectă, fără a accentua cuvintele individuale și evitând contrastele dinamice exagerate.

În miniatura incipientă a ciclului *My Name is Barbara* [2], stilul vocal al cântăreței se apropie de estetica muzicii europene de cameră prin accentul pus pe cuvântul cântat, articulație impecabilă, înțelegerea semnificației textului. În interpretarea celei de-a doua miniaturi – *Jupiter Has Seven Moons* [Ibidem], mai ales când se apropie apogeul miniaturii vocale, Barbara Bonney modifică ușor structura ritmică a melodiei, introducând elemente de *swing*, întârziind sau avansând ușor sunetele față de pulsație de bază. Culoarea vocii rămâne la fel de clară și transparentă ca și în primul *lied*.

În partea a treia a ciclului *I Hate Music!* [Ibidem], putem observa un plan de interpretare construit de cântăreață cu mare abilitate. În repriză, același material muzical, și anume fraza *I Hate Music!*, sună cu vocea mai plină și mai densă în comparație cu expunerea incipientă. O altă trăsătură interpretativă caracteristică vocalistei este ușurința cu care aceasta introduce schimbările de tempo, urmărind ideea compozitorului foarte precis, fără a se grăbi, dar, cu toate acestea, schimbând cu ușurință tempoul și asigurând claritatea articulației și inteligibilitatea discursului

muzical.

În partea a patra a ciclului *I Hate Music!*, intitulată *A Big Indian and a Little Indian* [Ibidem], o atenție deosebită este acordată interpretării secțiunii bazate pe declamație: aici cântăreața alege o manieră declamatorie ușoară, lejeră, cu articulație impecabilă. În partea finală a ciclului, *I'm a Person Too* [Ibidem], cântăreața Barbara Bonney subliniază subtil interacțiunea firească a două moduri diferite de a cânta: prima manieră fiind într-un ritm constant, la un tempo moderat, similar cântului religios, iar a doua manieră este mai declamatorie, mai jucăușă și reflectă caracterul fetei-eroine a acestui ciclu. Cum a abordat *I Hate Music* de Leonard Bernstein, Harolyn Blackwell? Vocalista nu cântă piesa ca pe o glumă sau o caricatură de copil (cum face, de exemplu, Barbara Streisand), ea creează un personaj real, inteligent și ușor sarcastic. Copilul din ciclul de cântece este curios, ironic, uneori obosit de „muzica serioasă”.

Interpretarea pune accent extrem pe o dicție clară, nuanțele limbajului vorbit sunt aproape ca într-un monolog teatral, pauzele și accentele sunt naturale limbii engleze. Vocea este flexibilă, un sunet liric „mare” și voluminos este evitat, folosind cântarea ușoară, elastică și conversațională. Culoarea vocii se schimbă rapid, urmând paleta emoțională a textului. Soprana alternează firesc cântul și vorbirea – exact în spiritul lui L. Bernstein. Considerăm că în interpretarea dată umorul ei este inteligent, nu exagerat, deci, este o înțelegere profundă a ironiei tipice creației cameral-vocale a lui L. Bernstein. În tratarea textului muzical putem aprecia o disciplină clasică și urmărirea strictă a tuturor indicațiilor compozitorului. În comparație cu alte versiuni analizate în articolul dat, Barbara Streisand este cântăreața, care demonstrează o libertate teatrală maximă.

Abordarea piesei se bazează pe ideea că copilul, eroina ciclului *I Hate Music*, este mai degrabă o natură sarcastică cu multe fețe și mai puțin un copil real. Vocea ei are un timbru recognoscibil imediat, frazarea este liberă, aproape vorbită. Calitatea vocii sau stilul folosit este cu mai puțină grijă pentru „sunet clasic”. Stilul vocal al interpretei este apropiat interpretării vocale de pe Broadway. Este mai mult *cabaret* decât un cântec pentru copii. Textul este articulat și nu cântat, frazarea este liberă și elastică, iar accentele sunt dramatice și intenționate. B. Streisand tratează versurile ca pe un monolog comic, foarte eficient scenic dar mai puțin „academic”.

Timbrul vocii Barbarei Streisand este inconfundabil, *vibrato* este natural și expresiv, și nu urmărește omogenitatea clasică. Cântăreața folosește schimbări bruște de culoare, *glissando* și inflexiunile de la canto academic la o manieră jazzistică sau cea vorbită. În acest caz, vocea devine un instrument dramatic, și nu un obiect de frumusețe. Umorul ei este direct, aproape confesiv, uneori autoironic. Această interpretare arată că creația cameral-vocală a lui Leonard Bernstein a asimilat diferite surse și genuri, inclusiv limbajul muzical al genului de *musical* american și a jazzului.

Concluzii

Pe marginea studiului tragem unele concluzii bazate pe critica personală. Ciclul *I Hate Music!* al compozitorului american Leonard Bernstein se dovedește a fi o lucrare de o complexitate estetică mult mai mare decât sugerează aparența sa ludică. Sub masca simplității copilărești compozitorul construiește un discurs muzical sofisticat, în care relația dintre text, melodie și acompaniament pianistic este atent echilibrată și profund expresivă.

Diferențele interpretative dintre versiunile ce aparțin soprelor Barbara Bonney, Harolyn Blackwell și Barbara Streisand evidențiază elasticitatea stilistică a partiturii și capacitatea acesteia de a susține perspective estetice divergente fără a-și pierde identitatea. Astfel, Barbara Bonney rafinează acest model printr-o abordare camerală modernă, punând în valoare subtilitățile timbrale și expresive ale miniaturilor vocale.

Din perspectiva criticii personale, considerăm că echilibrul ideal al ciclului este atins atunci când interpretarea evită atât sentimentalismul excesiv cât și teatralizarea demonstrativă. Forța lucrării nu constă în caricaturizarea copilăriei, ci în capacitatea compozitorului de a transforma inocența într-un vehicul al autenticității emoționale. Astfel, lectura care respectă cantabilitatea naturală a liniei vocale și subtilitatea ironiei textului literar rămâne cea mai convingătoare din punct de vedere stilistic.

Versiunile interpretative analizate demonstrează că această opțiune nu reprezintă o limitare, ci, dimpotrivă, o sursă de pluralitate și relevantă interpretativă. Prin urmare, ciclul *I Hate Music!* scris de Leonard Bernstein nu poate fi tratat drept lucrare nesemnificativă utilizată exclusiv cu scopuri didactice, ci ca un exemplu paradigmatic de așa-numitul *art song* american, în care simplitatea este rezultatul unei elaborări conștiente și mature.

Astfel, două tendințe principale sunt evidente în interpretarea ciclului vocal *I Hate Music* de Leonard Bernstein de către cântărețele americane. Prima constă în aderarea la tradițiile liricii cameral-vocale europene, *liedului* din epoca romantismului, manifestat în lucrările vocale ale lui F. Schubert, R. Schumann, G. Mahler și H. Wolf. Acest lucru este evident în interpretarea ciclului de Barbara Bonney, care demonstrează o tratare tipică cântecului din perioada romantismului cu unele aluzii la stilul impresionismului francez. O altă tendință, provenită din tradițiile specifice americane de interpretare nu doar a repertoriului vocal-cameral, ci și a cântecelor, muzicii pop, *musical*-ului etc., este reprezentată de versiunea Barbarei Streisand. Aici putem vorbi despre o prezentare mai amplă și mai îndrăzneță a textului și a muzicii, cu o anumită hipertrofie a expresiei muzicale, care contrastează cu interpretarea mai subtilă a cântecelor ciclului în cadrul tradiției europene discutate anterior. Cu toate acestea, o astfel de abordare pare justificată, deoarece este dictată de însuși stilul sintetic al operei lui Leonard Bernstein, bazat atât pe tradițiile

culturii muzicale academice cât și a celei non-academice (muzica jazz, muzica pop, *musical* și alte genuri ale teatrului muzical de orientare non-academică).

Putem presupune că ambele tradiții interpretative și-au găsit adepții, ascultătorii, publicul său, demonstrând astfel teza conform căreia universalitatea limbajului muzical al lui Leonard Bernstein presupune o varietate de interpretări foarte diferite, uneori contrastante și contradictorii. De asemenea, trebuie menționat că, în opinia noastră, Harolyn Blackwell sintetizează elemente ale ambelor abordări. Analiza comparativă a celor trei interpretări ale ciclului vocal *I Hate Music!* al lui L. Bernstein confirmă faptul că interpretarea muzicală „constituie un tip special, specific de activitate artistică și creativă, diferită de activitatea artistică și creativă a compozitorului. Subiecții acestor tipuri de activități sunt compozitorul și muzicianul-interpret, care posedă o serie de calități și abilități speciale, specifice: nu degeaba se vorbește despre talentul compozitorului și al interpretului. Conținutul activității într-un caz este crearea unei opere muzicale, în celălalt – interpretarea acesteia. „Interpretarea creată de artistul-interpret, care conține viziunea, lectura și tratarea sa obiectivă a unei anumite opere, este rodul activității sale creative în esența sa” [3 p. 156].

În contextul muzicii vocale a secolului XX, ciclul *I Hate Music!* se afirmă ca o declarație estetică implicită: într-o epocă dominată de fragmentare și abstracțiune, Leonard Bernstein reafirmă valoarea melodiei, a clarității formale și a comunicării directe cu publicul.

Referințe bibliografice

1. *Leonard Bernstein (1918–1990): viața și creația*. Disponibil: <https://www.societateamuzicala.ro/leonard-berstein#:~:text=na> [accesat 2026-03-12].
2. BERSTEIN, Leonard. *I Hate Music: a Cycle of Five Kid Songs for Soprano*. Disponibil: <https://musescore.com/user/32520752/scores/10674166> [accesat 2026-03-12].
3. КОРЫХАЛОВА, Наталия Платоновна. Интерпретация музыки: Теоретические проблемы музыкального исполнительства и критический анализ их разработки в современной буржуазной эстетике. Ленинград: Музыка, 1979.